

DE *SPORTIEVE BASIS*SCHOOL
KAMELEON

Jaarplan 2020-2021

Jaarverslag 2019-2020

Woord vooraf

Voor u ligt het jaarplan 2020-2021 van de Openbare Sportieve Basisschool De Kameleon.

Het huisvestingsplan(nieuwbouw) van De Kameleon zal naar verwachting in 2022 gerealiseerd worden. De Kameleon ziet deze ontwikkeling als een kans om te onderzoeken welke toekomstbestendige ambities in samenhang met het huisvestingsplan geformuleerd kunnen worden.

De school heeft zich in het schooljaar 2018-2019 opnieuw georiënteerd op haar missie, visie en ambities voor de komende jaren. De ambities naar aanleiding van het huisvestingsplan, de herijkte missie en visie worden geduid als het toekomstplan. In 2019-2020 is een start gemaakt aan de uitwerking van dit toekomstplan. Hiernaast hebben dit jaar ook activiteiten plaats gevonden in het kader van de kwaliteitszorg, de zogenaamde cyclische verdieping- en borgingsactiviteiten. In het hoofdstuk jaarverslag en terugblik leest u hier meer over.

Het toekomstplan heeft dit schooljaar geleid tot oriëntatie en onderzoek, waarvan u de resultaten kunt teruglezen onder hoofdstuk 2 en 3. De geplande ontwerpfase is in maart abrupt onderbroken door het coronavirus. Deze wordt in het nieuwe schooljaar weer opgepakt. De uitwerking hiervan is opgenomen in het activiteitenplan.

Met het jaarplan en het toekomstplan bouwt het team in lijn met het motto en de kernwaarden van de school aan haar schoolambities. Samen **VER**der komen in **VER**trouwen & **VER**bondenheid en **VER**antwoordelijkheid nemen voor een op maat en kansrijk onderwijs voor de kinderen van De Kameleon.

Rotterdam, 12 juni 2020

Firdevs Durgut Kelezoglu

Directeur Openbare Sportieve basisschool De Kameleon

Inhoudsopgave

1. BESCHRIJVING VAN DE SCHOOL	4
1.1. SCHOOL EN DE LEERLINGEN	4
1.2. PERSONEEL.....	5
1.3. TEVREDENHEID	5
1.4. ZELFEVALUATIE	5
2. JAARVERSLAG- TERUGBLIK OP 2019-2020	8
2.1. DOEL 1.....	8
2.1.1. INSPIRATIE	8
2.1.2. KENNISVERBREDING EN ONDERZOEK HUIDIG AANBOD	9
2.1.3. VERGELIJK REFERENTIEKADER EN HUIDIG AANBOD	9
2.1.4. DATA-ANALYSE.....	10
2.1.5. LESSON LEARNED.....	11
2.2. DOEL 2.....	12
2.2.1. LESSON LEARNED.....	15
2.3. DIGITALE GELETTERDHEID	15
3. ANALYSE	17
3.1. LEERLINGENPOPULATIE.....	17
3.2. SCHOOLWEGING EN OMGEVINGSFACTOREN	18
3.3. EINDRESULTATEN	19
3.4. TUSSENRESULTATEN.....	20
4. OPGAVE VAN DE SCHOOL	23
4.1. REKENEN.....	23
4.2. TAALVERZORGING.....	24
4.3. LEZEN	24
4.4. TAALONDERWIJS.....	25
5. JAARACTIVITEITENPLAN	27

1. Beschrijving van de school

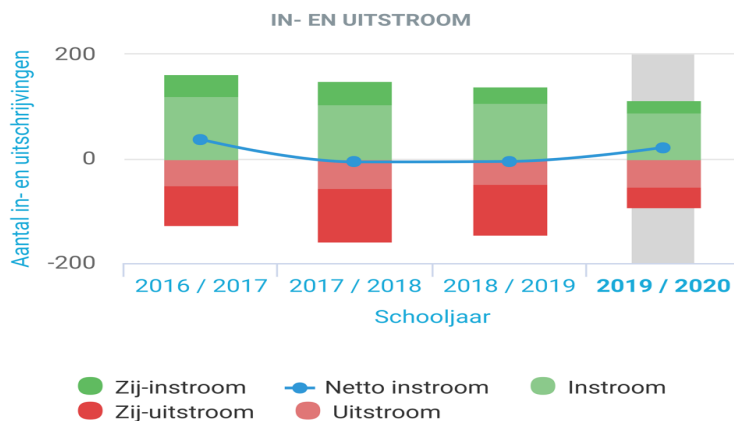
Voor een uitgebreide beschrijving van de school wordt u doorverwezen naar het schoolplan dat in december 2019 is vastgesteld. Hierin zijn de kenmerken van de wijk, leerlingen, ouders en de opdracht van de school reeds beschreven.

Hieronder zijn de kengetallen met betrekking tot de school, leerlingen, personeel en tevredenheid onder de verschillende geledingen kort opgenomen. De ken- en stuurgetallen met betrekking tot de leerlingenpopulatie, schoolweging en de resultaten zijn opgenomen in hoofdstuk 3.

1.1. School en de leerlingen

De Kameleon is een openbare en sportieve basisschool met twee locaties gelegen in de wijk Carnisse in Rotterdam-Zuid. Met 4 schakelklassen eerste opvang aan nieuwkomers, 4 peutergroepen en 17 reguliere groepen biedt de school jaarlijks onderwijs aan ruim 460 leerlingen van 55 verschillende nationaliteiten.

De Kameleon heeft een redelijk stabiel leerlingenaantal. De samenstelling is echter wel instabiel. Per 1 oktober 2019 telt de school 430 leerlingen. Gedurende het schooljaar loopt het leerlingenaantal op tot 460 – 480 leerlingen. De instroom vindt plaats in alle groepen, maar met name in de onderbouw en schakelklassen voor nieuwkomers. Naast de instroom heeft de school ook vaak te maken met tussentijdse uitstroom naar andere basisscholen of terugkeer naar het land van herkomst. Dat levert het volgende overzicht op:

Het verloop is een complex gegeven. Volgens de onderzoeksliteratuur (J. Hattie) heeft schoolwisseling een groot negatief effect op de prestaties van de leerlingen, nl. -0.34. Dit gegeven vraagt veel flexibiliteit en aanpassingsvermogen. Er is een structurele focus op verbetering en ontwikkeling om continu onderwijs op maat te bieden dat passend is bij de onderwijsbehoeften van de leerlingenpopulatie. Het team beschouwt de diversiteit als een rijkdom en de complexiteit als een uitdaging.

1.2. Personeel

De Kameleon telt per oktober 2019 55 medewerkers. Totaal inzetbare werktijdsfactor(wtf) is 41,3. Vanaf 2021 tot en met 2024 is de beschikbare wtf 39,3 bij een ongewijzigde situatie.

Het team is zeer divers opgeleid, heeft veel kwaliteiten en vormt met elkaar een professionele leergemeenschap waarin men van en met elkaar leert. Op De Kameleon is men voortdurend bezig met het onderzoeken en verbeteren van het onderwijs.

De medewerkers zijn eigenaar van hun professionele ontwikkeling. Alle leerkrachten zijn onderwijsbevoegd. Daarnaast hebben zeven leerkrachten een HBO Master opleiding afgerond. Alle specialisten en ib-ers hebben een relevante leergang en/of opleiding gevolgd. Vijf leerkrachten hebben de Academische PABO afgerond. Twee leerkrachten zijn op dit moment bezig met hun master aan de EUR. Vier leerkrachten hebben een afgeronde academische vooropleiding. De directeur is een geregistreerde schoolleider en volgt jaarlijks leergangen voor haar herregistratie.

1.3. Tevredenheid

Er heerst een goed (werk)klimaat en een positieve sfeer op de school. De algemene tevredenheid onder alle responsgroepen is hoog in vergelijking met andere scholen(zie tabel hieronder). Externe benchmark is het landelijk gemiddelde en interne benchmark het gemiddelde van het bestuur. De tevredenheid van medewerkers heeft een significant positieve afwijking in de interne en externe benchmark. Dit geldt ook voor de interne benchmark voor wat betreft de tevredenheid van de ouders. De analyse van de tevredenheidspeilingen levert slechts het volgende aandachtspunt op: het verkleinen en voorkomen van het onveilige gevoel voor en na schooltijd op en rond het schoolplein en de pauzemomenten. Dit punt is uitgewerkt in het jaaractiviteitenplan.

Responsgroep	Rapportcijfer Kameleon	Externe benchmark	Interne benchmark
ouders 2020	7.8	7.5	7.3
medewerkers 2020	8.3	7.7	7.6
leerlingen 2020	8.1	8.1	7.9

1.4. Zelfevaluatie

De Kameleon heeft de ambitie om onderwijs op maat te geven, onderwijs afgestemd op de onderwijsbehoeften van zowel groepen als individuele leerlingen. De voorwaarden om deze ambitie te bewerkstelligen vallen binnen het kwaliteitszorgstelsel(KA1). Een stelsel waarbij de kwaliteit van het onderwijsleerproces en de leerresultaten wordt bewaakt. De Kameleon werkt plan- en onderzoeksmatig aan de kwaliteit van haar onderwijs. Vanuit een analyse en/of probleemstelling worden

(jaarplan)doelen geformuleerd. De analyse behelst o.a. de volgende domeinen: resultaten (OR1), het didactisch handelen (OP3), veiligheid (SK1), aanbod (OP1), extra ondersteuning (OP4), zicht op ontwikkeling (OP2). Deze analyse is opgenomen in het schoolplan. Hierin is de werkwijze, de kwaliteitsindicatoren en verbeter-/speerpunten beschreven. In hoofdstuk 2 en 3 zijn de domeinen resultaten, veiligheid, aanbod, zicht op ontwikkeling en de borging van het didactisch handelen geanalyseerd en geïdentificeerd. Deze analyse en duiding heeft tot het jaaractiviteitenplan geleid.

In juni 2019 heeft de school een doorlooptag gehad (zie tabel hieronder) :

Domeinen	Sterkte	Aandachtspunt
OP 1- Aanbod	1. Breed aanbod 2. Sport programma 3. Begeleiding door gespecialiseerde vakdocenten 3. Plusprogramma 4. Dagprogrammering	-
OP 2- zicht op ontwikkeling	1. Werkoverleggen waarin frequent en intensieve evaluatie en afstemming plaats vindt 2. Continue gezamenlijke zoektocht naar een optimale afstemming van het onderwijs 3. Systematiek van plan van aanpak groepsoverzicht naar blokvoorbereiding 4. Systematisch volgen van leerlingen op het gebied van sociaal-emotioneel	1. Kijk kritisch naar de manier waarop de gehanteerde formulieren worden ingevuld. 2. Sla een brug tussen 'papier en praktijk'. Bijvoorbeeld door het werkoverleg te filmen
OP 3- Didactisch handelen	1. Activerende werkvormen 2. Groepsdoorbroken werken heeft zichtbaar meerwaarde 3. Goed doordachte lessen 4. Goed geformuleerde lesdoelen 4. Verwerking afgestemd op lesdoel	1. Breid het werken met succescriteria uit naar alle groepen. 2. Breng bij alle lessen binnen het groepsdoorbroken werken focus aan op het specifieke leerdoel en hanteer daarbij hoge verwachtingen.
Schoolklimaat	1. Plezier van leerlingen 2. Open houding van leerlingen 3. Positief leerklimaat 4. Open leerlinggesprek 5. Kanjertraining 6. Integratie schakelleerlingen 7. Leerlingenraad	-
OR 1 Resultaten	1. Vaardigheidsgroei van leerlingen en groepen in beeld.	1. Breng de toegevoegde waarde in beeld 2. Gebruik daarbij de leerlingkenmerken als 'objectief' gegeven

KA1 Kwaliteitszorg	<ol style="list-style-type: none"> 1. Professionele cultuur 2. Continue verbetering op alle lagen in de school 3. Jaarlijkse cyclus van klassenbezoeken aan de hand van standaarden 4. Intern aanbod van scholing door interne specialisten 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Gebruik de analyse om de toegevoegde waarde te monitoren, niet om te verantwoorden
-----------------------	---	---

Deze doorlooptag heeft geleid tot de volgende twee acties in 2019-2020: de plan van aanpak gesprekformulieren zijn doorontwikkeld met begeleidende vragen (analyse/duiding) die van tevoren worden aangeleverd en tijdens de besprekingen worden aangevuld. Hierdoor is er meer diepgang en eenduidigheid in de verslaglegging. Twee personeelsleden hebben een workshop gegeven over het werken met succescriteria. Dit heeft geleid tot het hanteren van succescriteria in de middenbouw. Vijftig tot zestig procent van de leerkrachten in de onderbouw en bovenbouw moeten deze stap nog zetten. Deze ontwikkeling wordt gekoppeld aan het selecteren van essentiële leerdoelen en formuleren van specifieke leerdoelen. Dit ontwikkelpunt is geïntegreerd in de grote opdracht op het gebied van taal en rekenen, zoals opgenomen in hoofdstuk 4.

2. Jaarverslag- terugblik op 2019-2020

2.1. Doel 1

Als hoofddoelstelling is in het jaarplan 2019-2020 de volgende ambitie geformuleerd: Het ontwikkelen van een toekomstplan dat voldoet aan de schoolambitie, nl. het bieden van onderwijs op maat dat toekomstbestendig is. Het beoogde doel is het verhogen van het percentage leerlingen dat voldoet aan de landelijke ambitie op de referentieniveaus taal en rekenen.

Hieruit volgend is er een zoektocht gaande naar een passend curriculum, dat:

- aansluit bij de zone van naaste ontwikkeling van de op verschillende niveaus functionerende leerlingen;
- vakintegratie stimuleert om met name de taalvaardigheid van de leerlingen in iedere onderwijscontext te helpen ontwikkelen;
- leerlijnen volgt en geconcentreerd is rond cruciale leermomenten.

Bovenstaande ambitie behelst een meerjarige periode. De activiteiten in het huidige schooljaar omvatten inspiratie en kennisverbreding bij het team, onderzoek en analyse van data(OP2 en OR1) en aanbod. Hieronder zijn kort de behaalde resultaten per onderdeel beschreven. De uitgebreide uitkomsten kunnen desgewenst aangeleverd worden.

2.1.1. Inspiratie

Het team heeft de volgende scholen bezocht om inspiratie op te doen: De Wittering, Laterna Magica, De Verwondering, De Borne, Campus Columbus.

Voor het bezoek zijn kijkwijzers ontwikkeld om zo zicht te krijgen op de sterke elementen van bovenstaande scholen. Elke groep heeft een presentatie gegeven over deze sterktes. Ook zijn hierbij de valkuilen aan bod gekomen. De volgende punten neemt het team mee voor het ontwerp van het gebouw, aanbod en organisatie:

- Kritisch kijken naar de onderwijsbehoeften van de leerlingen en het onderwijsaanbod
- Niet in een keer kantelen, per onderdeel aanpakken en aanscherpen
- Niet alleen toetsen op vaardigheid maar ook op kennis en inzicht. Summatieve toetsing op papier geeft geen zicht op kennis/strategie en inzicht;
- Talent en specialisaties gebruiken van leerling en leerkracht
- Ruimtes die ook afgesloten kunnen worden(lokalen met schuifdeuren)
- Structuur brengen in instructies
- Het goed blijven waarborgen van zicht op ontwikkeling van de leerlingen
- Overgang vindt niet alleen na 10 onderwijsmaanden plaats

Belangrijk verschil tussen De Kameleon en de bezochte scholen dat bepalend is voor het ontwerp:

- De leerlingenpopulatie is niet vergelijkbaar als het gaat om SES en thuistaal → instructieafhankelijkheid van leerlingen is groter

- De tussentijdse instroom en de neveninstromers → de fases van aanleren, consolideren, verbreden/verdiepen moet continu doorlopen worden

2.1.2. Kennisverbreding en onderzoek huidig aanbod

Kennisverbreding en onderzoeksliteratuur zijn voorwaarden voor een innovatie. In ontwikkelgroepen is gekeken naar de effectieve interventies op leerlingprestaties vanuit de onderzoeksliteratuur van onder andere John Hattie voor bewustwording van wat wel/niet werkt. Het referentiekader voor taal en rekenen is behandeld met als doel:

- zicht krijgen op de leerlijn en de einddoelen
- zicht krijgen op het verschil tussen 1F/2F/1S
- reflectie op het huidige aanbod

Deze achtergrondkennis wordt meegenomen voor de ontwerpfase.

In ontwikkelgroepen waarin alle leerjaren vertegenwoordigd zijn, heeft men tevens onderzocht wat er moet veranderen, vastgehouden en/of uitgebreid moet worden in het huidige aanbod op het gebied van taal, rekenen en sociaal emotionele ontwikkeling.

2.1.3. Vergelijk referentiekader en huidig aanbod

Het team heeft nu globaal zicht op het referentiekader en meer inzicht in het verschil tussen de referentieniveaus 1F/2F/1S. Vergelijk van het referentiekader met de gebruikte methodes leverde de volgende uitkomsten op:

De huidige taal- en rekenmethode hebben in theorie een dekkend aanbod voor de referentieniveaus. Bij taal valt op dat de beheersingsdoelen voor bijvoorbeeld woordenschat, schrijven en mondelinge taalvaardigheid niet geconcretiseerd zijn op schoolniveau en dus het aanbod verbeterd dient te worden. Bij begrijpend lezen valt op dat het aanbod op zakelijke teksten goed is op 2F niveau. Het aanbod van literaire teksten op 2F niveau is uitgebreid. Bij rekenen ontbreekt de automatiseerlijn, er is te weinig aanbod voor de uitleg van rekentaal en een goed aanbod voor de grote verschillen in niveau binnen de leerlingenpopulatie. Er worden per leerjaar aanpassingen gedaan in de methode, maar deze zijn op schoolniveau niet vastgelegd.

De reflectie op het huidige aanbod heeft veel inzichten opgeleverd. Bijkomend effect van deze reflectie is de kennisuitwisseling tussen de verschillende bouwen geweest. Enkele inzichten konden meteen worden ingezet, zoals bijvoorbeeld het inzetten van de leerlingsoftware van LOGO 3000 in de schakelklassen, bewustzijn voor de spreektijd van leerlingen, aanpassing van het aanbod van literaire teksten, etc.

De leerlingenpopulatie en het hoge verloop vereisen een adaptief aanbod. Er moeten keuzes worden gemaakt in het aanbod om een gedegen en gegarandeerd programma te bieden voor alle leerlingen.

Uit de eerste fase van het onderzoek zijn de onderstaande punten als essentiële gebieden voor de leerlingenpopulatie van De Kameleon naar voren gekomen. Deze worden daarom als eerste actiepunten opgenomen in het jaarplan:

- basiswoordenschat vastgelegd in een doorgaande leerlijn;
- mondelinge taalvaardigheid vastgelegd in een doorgaande lijn;
- automatiseren vastgelegd in een doorgaande lijn;
- rekentaal vastgelegd in een doorgaande leerlijn;
- beheersingsdoelen op het gebied van werkhouding en zelfstandigheid vaststellen.

Intensivering en dubbele dosis-aanpak

Naast het aanbod zoekt het team ook oplossingen in leertijd. Het intensiveringsprogramma zal worden uitgebreid en de dubbele dosis-aanpak zal gefaseerd worden geïmplementeerd om de instructie en leertijd meer op maat te maken. Deze interventie is onderdeel van een pilot in het kader van Children's Zone en zal in de betreffende subsidie-aanvraag worden uitgewerkt.

2.1.4. Data-analyse

Data-analyse betreft de (eind)opbrengsten en (de kenmerken van) de leerlingenpopulatie. Deze is essentieel, omdat de grote diversiteit aan tussentijdse instroom en aan niveauverschillen het team voor flinke uitdagingen zet. De school heeft te maken met gemiddeld 250 mutaties per jaar aan instromende nieuwkomers, zij-instromers in alle leerjaren en door het hele jaar uitstroom in verband met verhuizingen.

De niveaus waarop de leerlingen functioneren zijn binnen iedere leerjaar groot en dat maakt het moeilijk om aan dezelfde leerdoelen te werken. Op dit moment wordt de spreiding van het functioneringsniveau van leerlingen in een leerjaar aangepakt door inzet van bijvoorbeeld co-teaching, waardoor instructie op meerdere niveaus kan worden gegeven. Hierbij wordt met uitzondering van leerjaar 8 gewerkt met de leerdoelen zoals opgenomen in de methodelijn van het betreffende leerjaar. Programmagericht onderwijs waarin wordt vastgehouden aan jaardoelen en methodes knelt. Het oprekken hiervan met behulp van co-teaching is voor de huidige leerlingengroep nog niet voldoende. Een volledig leerlinggestuurde inrichting van het onderwijs geeft te weinig focus om met alle leerlingen de basisnormen na te streven.

Dit gepuzzel is complex, kost veel tijd en de uitwerking kost jaren. Er is daarom ook extern advies ingewonnen bij het B&T organisatieadvies om:

- de probleemstelling scherp te krijgen: Waar knelt het nu echt?
- de vraagstelling aan te scherpen: als dit de probleemstelling is, zijn dit dan logische onderzoeksvragen en ontbrekende inzichten?
- een stappenplan op te stellen voor het toekomstplan.

Bovenstaande heeft geleid tot een aantal inzichten, onderzoeksvragen en opdrachtformuleringen voor de ontwikkelgroepen. Hieronder zijn deze opgesomd:

1. Inzicht: Waar knelt het? In het onderwijs zoals we het nu op De Kameleon hebben ingericht zijn er (te) grote verschillen in functioneringsniveau van leerlingen binnen een leerjaar om hen het onderwijs te bieden dat zij nodig hebben. Op basis van de nu beschikbare gegevens kunnen we dit motiveren voor zowel midden- als bovenbouw. Voor de onderbouw zijn meer onderzoeksgegevens nodig. De eerste constatering na gesprekken met de leerkrachten en de resultaten van het observatiesysteem Bosos is, dat het instapniveau laag is.

2. Onderzoeksvragen:

- Hoe kunnen we het beste omgaan met de enorme differentiatiebehoefte in iedere jaarlaag?
- Hoe bieden wij onderwijs aan dat aansluit bij de behoeften van deze leerlingen?
- Wat kunnen we anders doen en wat moeten we vasthouden?
- Hoe kunnen we het onderwijs organiseren dat deze leerlingen helpt verder te komen?

3. Opdrachtformulering voor de ontwikkelgroepen:

Taalontwikkeling	Rekenontwikkeling	Soc-emot. ontwikkeling
Welke leerdoelen zijn leidend? Hoe bepaal je de voortgang? Hoe signaleer je hiaten? Hoe bepaal je de leerroute? Daarbij differentiërend naar: <ul style="list-style-type: none"> - Versneld inlopen (cruciale leermomenten in beeld!) - Voortgaan volgens leerlijn - Inzet op de basis (<1F) 	Welke leerdoelen zijn leidend? Wat vraagt verandering (op korte/langere termijn): <ul style="list-style-type: none"> - M.b.t. gebruik WiG? - Als we vanuit leerdoelen willen werken: Doen we dan met/zonder methode, hoe organiseren we dat? - Wat betreft de bandbreedte die we hanteren? Wat is haalbaar? Wat bedoelen we met instructie-opmaat? - Hoe zijn passende perspectieven op De Kameleon inzetbaar? 	Basisgroep: Wat bedoelen we? Wat houdt dit in? Wat zijn de leer/ontwikkeldoelen t.a.v. soc-emot. ontwikkeling? Vallen hieronder ook 'brede' doelen zoals zelfstandigheidsontwikkeling, leren samenwerken, toekomstgerichte vaardigheden? Bij welke vakken werk je hieraan? Op welke dagmomenten? Of in welke lesfasen (verwerking, zelfstandig werken?) Welke gezamenlijke aanpak vraagt dat? Welke leidende principes zijn hiervoor de basis?

2.1.5. Lesson learned

De ontwikkelteamleden (managementteam en vakspecialisten) komen wekelijks bijeen en de ontwikkelgroepen (alle teamleden) maandelijks. De verdieping in onderzoeksliteratuur en dus kennisopbouw tussen de ontwikkelteamleden en -groepen liep niet synchroon. Hierdoor verliep het onderzoeksproces niet vlot. De

ontwikkelgroepleden moesten continu bijgepraat worden in de tussentijdse ontwikkelingen, waardoor het proces moeizaam en traag verliep. Ook het ontbreken van duidelijk afgebakende opdrachten voor de ontwikkelgroepen met een concreet doel, leidde in het begin tot onduidelijkheid. Volgend jaar krijgen de ontwikkelgroepen concrete opdrachten(zie hierboven). Het (voor)onderzoek en definitief ontwerp vindt door de ontwikkelteamleden plaats.

2.2. Doel 2

In het activiteitenplan zijn meerdere doelen geformuleerd. Hieronder is per doel kort weergegeven wat wel/niet is behaald om dit jaarplan leesbaar te houden.

Speerpunt 1	Bestaande databronnen op school worden systematisch gebruikt en geanalyseerd om het aanbod en de instructie in de klas te evalueren en aan te passen naar de onderwijsbehoeften van (groepjes)leerlingen binnen het leerjaar.
Evaluatie	<p>De toetsprotocolgroep heeft dit schooljaar het toetsprotocol voor de schakelklassen herijkt met als grootste wijziging de pilotafname van Bareka i.p.v. NTR en TTR. Dit naar aanleiding van het inspectiebezoek in december 2018. Door corona is deze pilot nog niet afgerond om een definitief besluit te kunnen nemen.</p> <p>De IEP(Eindtoets)-analysegroep heeft geen nieuwe data kunnen toevoegen vanwege corona en het vervallen van de eindtoets.</p> <p>De eerste fase plan van aanpak gesprekken zijn conform planning uitgevoerd. De plan van aanpak-gesprekken in de tweede fase heeft voor de groepen 1, 2 en 4 niet plaats kunnen vinden, omdat deze in de coronatijd vielen. De intern begeleiders hebben met deze groepen aangepaste online besprekingen gehad.</p> <p>De werkoverleggen zijn wekelijks uitgevoerd tot 16 maart. Hierna is het groepsdoorbroken werken en inzet van co-teachers on hold gezet. Dit zelfde geldt voor het maatwerkprogramma voor de tweedejaars schakelklas leerlingen in de reguliere groepen.</p> <p>Actie: Opstellen van richtlijnen voor de presentaties van de leerkrachten bij het plan van aanpak. De leerkrachten gaven terug dat de verwachtingen niet duidelijk waren.</p> <p>Uitwerken van een plan voor dubbele-dosis aanpak met inzet van de co-teachers, omdat een grote groep leerlingen extra tijd nodig heeft. De uitleg en begeleide inoefening neemt veel tijd in beslag, waardoor deze leerlingen minder toepassingstijd overhouden en hierdoor de leerstof niet goed kunnen automatiseren en memoriseren.</p>
Speerpunt 2	Borging doorgaande leerlijn (inhoud, strategie en didactiek) op het gebied van woordenschatontwikkeling om het handelingsrepertoire van de leerkrachten op peil te houden en te ontwikkelen.

Evaluatie	<p>Verbeterpunten voor het aanbod: de structurele registratie van het aanbod ontbreekt in de logboeken. De geplande trainingen van Woorden in de Weer zijn komen te vervallen in coronatijd.</p> <p>De woordenschatcoördinator heeft de observaties niet kunnen uitvoeren. De combinatie met haar taken op het gebied van begrijpend lezen, het ontwikkelteam en haar zwangerschapsverlof was niet realistisch gepland. Het jaar werd nog korter i.v.m. het coronavirus.</p> <p>Actie: Aanscherping van de afspraak m.b.t. de registratie i.v.m. monitoring op de kwaliteit. De deelnametijd van de woordenschatcoördinator aan de ontwikkelgroep verkleinen, zodat er tijd is voor de observaties.</p>
Speerpunt 3	Borging doorgaande lijn op het gebied van rekenen om de didactische vaardigheden van de leerkrachten op peil te houden en te ontwikkelen.
Evaluatie	<p>De rekencoördinator heeft i.v.m. zwangerschapsverlof en corona onvoldoende tijd gehad om de observatieronde te doen.</p> <p>Actie: oppakken van de observaties en herhalen van de didactische modellen (differentiëren naar ontwikkelingsbehoefte n.a.v. observaties van 2019).</p>
Speerpunt 4	Borging doorgaande leerlijn (inhoud, strategie en didactiek) op het gebied van begrijpend lezen om de didactische vaardigheden van de leerkrachten op peil te houden en te ontwikkelen.
Evaluatie	<p>De leerkrachten geven lessen conform de schoolafspraken. De observaties hebben vanwege corona gedeeltelijk plaats gevonden.</p> <p>Actie: afronden van de observatieronde en delen van de nieuwe inzichten op het gebied van close-reading.</p>
Speerpunt 5	Borging doorgaande lijn op het gebied van pedagogisch handelen van de leerkrachten en de sociaal emotionele ontwikkeling van leerlingen om het veilig en positief pedagogisch klimaat te waarborgen.
Evaluatie	<p>De beleving van de sociale en fysieke veiligheid van de leerlingen ligt 0,2 punten boven het ambitieniveau(7,9). Score 2020 LTP: 8,1</p> <p>Klassenzorgscores en sociale veiligheid in Kanvas: In het najaar lagen zorgscores in twee groepen onder de normgroep. In het voorjaar was dit alleen nog het geval in 1 groep. De scores zijn te verklaren vanuit het gedrag van twee zorgleerlingen, waarbij bij 1 leerling de situatie in</p>

	<p>tweede helft van het schooljaar volledig is geëscaleerd. In 3 groepen zien we een hoog percentage leerlingen dat zich ongelukkig somber voelt. In de leerlingtevredenheidspeiling is op het gebied van veiligheidsbeleving op het schoolplein, rondom de school en op andere plek opvallend. Respectievelijk 10%, 10% en 11% van de bovenbouwleerlingen voelt zich op deze plekken onveilig. Op het gebied van pesten zijn de volgende aandachtspunten geconstateerd: persoonlijk(bijv. mondeling of aanraken) pesten(25%), uitgescholden worden(32%) en op een andere manier gepest worden(17%).</p> <p>In de schakelklassen is een instrument ontwikkeld om de veiligheidsbeleving van de oudste leerlingen te monitoren. De eerste meting heeft het volgende resultaat opgeleverd:</p> <p>SK 3/4 – afgenomen bij 21 leerlingen. 20 leerlingen voelden zich veilig en gaven aan dat ze niet gepest worden. 1 leerling voelde zich niet veilig op het schoolplein. De leerkracht heeft hierop actie ondernomen.</p> <p>Het instrument dat dagelijks in SK1/2 wordt ingezet, moet nog worden geëvalueerd. De evaluatie was gepland in coronatijd.</p> <p>Actie: Opstellen van een actieplan om pesten te voorkomen en aan te pakken. Continueren van de interventies en gerichte plannen in de groepen waar leerlingen en/of klassenzorgscores aanleiding geven. Vergroten van het toezicht op het schoolplein voor en na schooltijd. Beide instrumenten in de schakelklas worden geëvalueerd en indien nodig aangepast.</p>
Speerpunt 6	Ouders actiever betrekken bij school zodat zij ook een bijdrage leveren aan de leerprestaties van de leerlingen door educatief en pedagogisch partnerschap te bevorderen.
	<p>De opkomst op voortgangsbesprekingen is eerste ronde 100% en tweede ronde 98% geweest. Daarmee is het doel behaald.</p> <p>De opkomst tijdens de ouderinloopochtenden van groep 1 t/m 3 ligt boven het gestelde doel van 40%:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1a 80 tot 90% 1b 80 tot 90% 1c 80 tot 85% 2a 80 tot 85% 2b 85 tot 90% 3a 60 tot 70% 3b 85 tot 90% <p>In groep 4b ligt de gemiddelde opkomst hoger dan het gestelde doel namelijk op 48% en in 4a lager rond 20%. In groep 5 is het niet gelukt om de ouderinloop te implementeren conform de onderbouw. De leerlingen komen veelal zelfstandig naar school en de meeste ouders werken.</p>

	Actie: vasthouden van ouderinloop in de onderbouw en groep 4 en laten vervallen van ouderinloop in groep 5.
Speerpunt 7	De kritische en onderzoekende houding en de onderzoeksvaardigheden van de leerlingen bevorderen door projectmatig te werken aan thema's.
Evaluatie	De verandering in de projecten kan nog niet geëvalueerd worden, omdat door coronatijd projecten zijn komen te vervallen. Actie: vasthouden aan de gewijzigde koers zoals opgenomen in het jaarplan 2019-2020. Evaluatie doorschuiven naar eind 2020-2021.
Speerpunt 8	Het vergroten van de soft skills en leerprestaties van de leerlingen doordat de leerlingen inzicht krijgen in hun ontwikkeling.
Evaluatie	De leergesprekken vinden in de onderbouw spelenderwijs plaats. Dit is zinvoller en past beter bij de leeftijdsgroep. In de midden- en bovenbouw zijn ze ingebed in de lessen, gekoppeld aan de toetsen, rapporten en loopbaanoriëntatie. In de schakelbouw zijn ze gekoppeld aan sociale veiligheid en portfolio's.

2.2.1. Lesson learned

Het aantal activiteiten in het jaarplan moet significant beperkt worden. Er is weinig tijd om op alle punten tegelijkertijd goed te focussen en daarnaast een innovatie uit te werken. Bovendien zal ook de ontwerpfase van de nieuwbouw de nodige aandacht en tijd vereisen. Het activiteitenplan zal daarom in 2020-2021 beperkt worden tot alleen het toekomstplan. De borgingsactiviteiten vinden via de lijn, intern begeleiders en specialisten plaats.

2.3. Digitale geletterdheid

Op maandag 16 maart gingen de basisscholen dicht als gevolg van het Corona virus. Voltijds thuisonderwijs was voor alle kinderen een feit. Al vrij snel stelde Stichting Verre Bergen laptops beschikbaar. BOOR pikte dit goed op en zorgde ervoor dat deze chromebooks daadwerkelijk ingezet konden worden voor thuisonderwijs en dat ze bij de betreffende scholen terecht kwamen. De Kameleon heeft ruim honderd chromebooks gekregen om het onderwijs op afstand te verbreden en verdiepen.

De ICT vaardigheden van de leerkrachten heeft een enorme vlucht genomen. Termen als late majority en laggards waren ineens niet meer van toepassing. Iedereen moest en iedereen deed.

Eindelijk is het zover en gaan de basisscholen vanaf 8 juni weer volledig open. Aan het thuisonderwijs van de afgelopen maanden komt een einde. Het is echter zonde wanneer de kennis van ICT en onderwijs die is opgedaan erodeert door een gebrek aan inzet en devices.

Ambitie

Osbs De Kameleon wil de devices die in bruikleen zijn gegeven behouden voor de school. De devices worden ingezet voor het klassenmanagement en om meer onderwijs op maat te kunnen bieden.

Tijdens de lockdown hebben de leerkrachten met Gynzy en Google meet, als screenrecorder, instructiefilmpjes opgenomen. Deze werkwijze wil de school voortzetten en deze instructiefilmpjes inzetten voor pre- en post-teaching.

Op deze manier kan de daadwerkelijke instructie van de leerkracht effectiever worden ingezet. Sommige kinderen hebben na het zien van het filmpje geen instructie meer nodig en kunnen door met de verwerking, anderen hebben met het filmpje de klok horen luiden en komen met de instructie van de leerkracht te weten waar de klepel hangt. Anderen hebben in principe genoeg aan de instructie van de leerkracht maar kunnen achteraf d.m.v. een filmpje het geheugen opfrissen om de verwerking goed te kunnen maken, omdat de leerkracht mogelijk instructie geeft aan andere kinderen. Ook na schooltijd kunnen de instructiefilmpjes gebruikt worden voor de dubbele dosis-aanpak om de kinderen extra oefentijd te kunnen geven.

Een sterk instrument dat helpt om onderwijs vorm te kunnen geven, is Google Classroom in samenwerking met Google formulieren. Classroom om instructies, opdrachten, werkbladen, toetsen en evaluaties te koppelen aan leerlingen, waarbij de groepsvorm kan variëren. Om de leerlijn en de doelen overzichtelijk in te delen met materiaal dat nodig is het te begrijpen, te oefenen en te toetsen of te bewijzen. Classroom om feedback te geven op gemaakt werk door de leerkracht en door andere leerlingen. Formulieren om de instructies, werkbladen, toetsen en evaluaties te maken en om de resultaten en de voortgang te monitoren.

De Kameleon vindt dat kinderen moeten leren goed gebruik te maken van de digitale toepassingen die beschikbaar zijn en zich moeten voorbereiden op de digitale toekomst op school, de vervolgopleiding, op het werk, als consument, in het sociale verkeer, en als burger ten opzichte van de overheid. De huidige maatschappij vraagt om digitale geletterdheid. Dit betekent dat deze elementen van digitale geletterdheid geïntegreerd dienen te worden in het onderwijs, rekening houdend met de doeldomeinen. Deze elementen van digitale geletterdheid kunnen goed worden geïntegreerd met taal en in samenhang met de zaakvakken. Het TPACK model kan hierbij gebruikt worden.

Op De Kameleon zijn vrijwel alle elementen aanwezig om de ambitie ten uitvoer te brengen. De digitale infrastructuur is er. De ICT-vaardigheden van de leerkrachten zijn er. Het momentum is er. De ambitie wordt uitgewerkt in het werkplan van de nieuwe I-coach.

3. Analyse

In het schoolplan 2020-2024 is een analyse uitgevoerd en de opdracht voor de school geformuleerd. De grootste opdracht ligt op het gebied van de resultaten en daarmee samenhangend het aanbod. Deze opdracht behelst de schoolplanperiode 2020-2024. Jaarlijks wordt naar aanleiding van onderzoek en evaluatie doelstellingen geformuleerd en opgenomen in de jaarplannen.

In het schoolplan zijn ook op andere gebieden, zoals het didactisch handelen, zicht op ontwikkeling, extra ondersteuning, samenwerking, toetsing en afsluiting ambities en/of verbeterpunten geformuleerd. Deze gelden voor korte en lange termijn. De korte termijn verbeterpunten worden via de lijn, de specialisten en de intern begeleiders uitgewerkt in werkplannen en niet in het plan opgenomen. Dit jaarplan beperkt zich tot de grote ambitie op het gebied van de resultaten en het aanbod.

Om de grote opdracht te concretiseren, zijn data in kaart gebracht en geduid. Deze data en duiding omvatten meerdere gebieden:

- instroom en uitstroom op school-, groeps- en leerjaarniveau
- signaleringswaarden o.b.v. schoolweging
- trendoverzicht resultaten voor rekenen, taalverzorging, lezen 1F en 2F/1S (gecorrigeerd en ongecorrigeerd)
- vaardigheidsscores en vaardigheidsgroei per groep, uitgesplitst voor DMT, BL, rekenen en spelling
- functioneringsniveaus en het niveau van aanbod
- het huidige aanbod

3.1. Leerlingenpopulatie

De school heeft te maken met gemiddeld 250 mutaties per jaar aan instromende nieuwkomers, zij-instromers in alle leerjaren en door het hele jaar uitstroom in verband met verhuizingen. De kengetallen van groep 8 geeft een goede dwarsdoorsnede van de samenstelling van de leerlingenpopulatie:

Kengetallen groepen 8	2017	2018	2019	2020
Totaal leerlingen	47	54	48	52
Leerlingen vanaf groep 1 en 2	34%	42%	29%	31%
Zij-instromers van andere basisschool	21%	15%	27%	21%
Neven-instromers vanuit schakelklas voor nieuwkomers	45%	43%	44%	48%

Uit de verdere analyse van de in- en uitstroomgegevens blijkt dat de toename van instroom vooral in de middenbouw (en vervolgens in de bovenbouw) leidt tot (soms) verdubbeling van het aantal leerlingen en een toename van de functioneringsverschillen binnen een jaargroep. Wanneer de reikwijdte van de functioneringsverschillen in acht wordt genomen, is de methode in de reguliere klassen onvoldoende ondersteunend in groepen waar zowel de leerlingen in de fase van aanleren zitten als in de fase van consolideren en verbreden/verdiepen.

In 2020 is tevens gestart met het in kaart brengen van de gegevens in de onderbouw in relatie tot de resultaten in groep 3. De inventarisatie betreft de volgende punten:

- welke leerlingen hebben voorschool gehad?
- welke voorschoolleerlingen hebben een indicatie?
- welke leerlingen hebben groep 1 en 2 volledig doorlopen?
- welke leerlingen behoren tot de groep nieuwkomers?
- welke leerlingen zijn via de schakelklas in groep 3 gekomen?

Aan de hand van deze data, afgezet tegen de resultaten in groep 3, wil de school onderzoeken welke aanpassingen er nodig zijn in de onderbouw en de schakelklas voor jongste groep nieuwkomers(sk1) voor wat betreft het aanbod en de organisatie. Er is een start gemaakt met het onderzoeken van de voor- en nadelen om de schakelklas(voor jongste leerlingen) te integreren in de onderbouw. Ook wordt onderzocht of het programma Wereld vol woorden in de onderbouw aangeboden kan worden voor de leerlingen die dat nodig hebben. Door corona was hier onvoldoende tijd voor. Dit onderzoek wordt volgend jaar gecontinueerd. De bevindingen worden in het volgende jaarplan opgenomen.

3.2. Schoolweging en omgevingsfactoren

Met ingang van volgend schooljaar beoordeelt de inspectie de leerresultaten aan het einde van de basisschool aan de hand van een nieuw onderwijsresultatenmodel. In het nieuwe onderwijsresultatenmodel wordt de gemiddelde schoolweging van drie schooljaren gebruikt als maat voor de leerlingenpopulatie.

De Kameleon heeft een gemiddelde schoolweging van 36,06 en valt daarmee in de categorie hoge schoolweging. De hoge schoolweging houdt in dat de leerlingenpopulatie een complexe samenstelling heeft. De volgende factoren op De Kameleon spelen een belangrijke rol bij deze complexiteit:

- 86% van de leerlingen komt uit een gezin met een relatief laag inkomen. Dat is hoger dan het landelijk gemiddelde. Er zijn weinig materiele mogelijkheden.
- 35% van de leerlingen heeft een niet-westerse migratieachtergrond. Dat is hoger dan het landelijk gemiddelde. 55% heeft een westerse migratieachtergrond. Meer dan 90% van de leerlingen heeft Nederlands als tweede taal. Het merendeel van de ouders heeft moeite om de kinderen te ondersteunen vanwege taal, laaggeletterdheid en/of werktijden.
- 30% van de leerlingen komt uit een eenoudergezin. Dat is hoger dan het landelijk gemiddelde.
- Gemiddeld 30-35% van de leerlingen doorloopt de schoolloopbaan op De Kameleon. De resultaten geven een vertekend beeld op schoolniveau en moeten diepgaand geanalyseerd en verklaard worden.

De wijk Carnisse waarin de school staat is een zogenaamde doorstroomwijk en is door het Nationaal Programma Rotterdam Zuid geduid als een focuswijk. Dit hangt nauw samen met de factoren die hierboven zijn genoemd. Carnisse ligt op het gebied van de veiligheidsindex, fysieke en sociale index onder het gemiddelde van Rotterdam:

- De woonbeleving, veiligheidsbeleving en de algemene beleving van de kwaliteit van het leven liggen zelfs ver onder het gemiddelde van Rotterdam.
- Op het gebied van capaciteiten (subjectief) liggen o.a. de volgende resultaten ver onder het gemiddelde van Rotterdam: het spreken, schrijven en lezen van Nederlands, binding (objectief), uitgaansactiviteiten en contacten met anderen.

Conclusie: De analyse van de wijk en de leerlingenpopulatie levert een aantal aandachtspunten op voor het onderwijsaanbod in de kernvakken en sociaal emotioneel leren. Daarnaast zijn participatie en algemene ontwikkeling van de leerlingen ook erg belangrijk. Laatste twee speerpunten probeert de school te integreren in het aanbod door gebruik te maken van leertijduitbreiding(Dagprogrammering). Dit aanbod is opgenomen in een apart document dat dient als aanvraag van gemeentelijke subsidiemiddelen.

3.3. Eindresultaten

De school heeft te maken met bijzondere omstandigheden vanwege een toenemend aantal neven- en zij-instromers. Het aflezen van de resultaten dient daarom altijd in samenhang met de instroomgegevens te gebeuren.

De school brengt de eindresultaten van alle leerlingen in kaart en maakt daarnaast een splitsing, waarbij de resultaten van de leerlingen die vallen onder de ontheffingsgronden buiten beschouwing worden gelaten(herberekening). Dat ziet er schematisch zo uit:

Alle leerlingen	Score	Norm	Ambitie
gemiddelde 1F	85%	85%	86%
gemiddelde 1S/2F	33%	35,7%	36%
	Score	Norm	Ambitie
gemiddelde 1F	93%	85%	93%
gemiddelde 1S/2F	41%	35,7%	40%

Conclusies van de trendanalyse rekenen, lezen en taalverzorging in beeld:

- De norm op 1F wordt voor alle leerlingen behaald.
- Op 1S/2F ligt de score voor alle leerlingen 2,7 punt onder de norm.
- Op 1F ligt de score in de herberekening 8 punt boven de norm.
- Op 1S/2F ligt de score in de herberekening 5,3 punt boven de norm.
- Er is een dalende trend in alle vakgebieden met uitzondering van taalverzorging 2F in 2018.
- De norm voor lezen wordt op beide niveaus ruimschoots behaald met uitzondering van 1F in 2019.
- De norm voor rekenen wordt niet behaald met uitzondering van rekenen 1F in 2017.
- Domein taalverzorging laat geen duidelijke trend zien.

- Het cohort van 2019 is op het gebied van rekenen de sterkste groep en op het gebied van taalverzorging en lezen de zwakste groep.
- Het cohort van 2018 was op het gebied van rekenen de zwakste groep en op het gebied van taalverzorging en lezen de sterkste groep.
- Het cohort van 2017 was op het gebied van lezen, taalverzorging en rekenen de sterkste groep op 1F. Ook op 2F niveau was deze groep de sterkste.

De trendanalyse op de drie domeinen in zowel de hele groep als de groep met de herberekening is nagenoeg gelijk. De dalende trend houdt gelijke tred met een stijgend aantal leerlingen die vallen onder de ontheffingsgronden:

N= aantal leerlingen groep 8	2017	2018	2019
Alle leerlingen	47	54	48
Totaal leerlingen die vallen onder de ontheffingsgronden	8	14	20

Er is ook een trendanalyse gemaakt binnen de verschillende onderdelen van de domeinen rekenen, lezen en taalverzorging. Dat levert het volgende overzicht op:

Domein	Sterktes	Zwaktes
Rekenen	Getallen Verbanden	Verhoudingen Meten & meetkunde
Taalverzorging	Leestekens	Werkwoorden en niet-werkwoorden
Lezen	Opzoeken Begrip Interpreteren, evalueren en samenvatten	Woordenschat & techniek

Bovenstaande analyses worden in hoofdstuk 4 'opgave van de school' geduid.

3.4. Tussenresultaten

De tussenresultaten zijn ook geanalyseerd. Hierbij worden de vaardigheidsscore en -groei afgezet tegen het landelijke gemiddelde. Uiteraard zou hierbij rekening moeten worden gehouden met de kenmerken van de leerlingpopulatie. De inspectie hanteert echter geen normen voor de tussenresultaten, waardoor dit niet mogelijk is.

De eerste analyse hieronder betreft de vergelijking van de vaardigheidsscores en -groei van de midden- naar de eindtoetsen van cito in 2018-2019. De tweede analyse betreft de vergelijking van de vaardigheidsscores en -groei van de eindtoetsen van 2018-2019 naar middentoetsen in 2019-2020. Ze kunnen niet met elkaar worden vergeleken, omdat het om verschillende periodes gaat. Na afname van de eindtoetsen in juni zal deze analyse verder worden opgebouwd. De ontwikkeling van de groepen kan ook niet worden afgelezen, vanwege de tussentijdse mutaties in de cohorten.

Vergelijk midden- en eindtoetsen 2018-2019

afname	DMT		BL		Rekenen		Spelling		
	E-toetsen	VS	VS-groei	VS	VS-groei	VS	VS-groei	VS	VS-groei
3a		3	7.3	geen afname	geen afname	-16.5	8.5	-30.3	24.8
3b		8.2	8.2	geen afname	geen afname	-5.5	27.2	11.2	38.3
4a		-14	5.5		geen M-toets	-18.6	6.3	-12.7	32.2
4b		1.8	5.5		geen M-toets	-5	5.3	-8.9	-14
5a		-11.8	-0.6	-8.6	10	-0.8	-1.1	-6.9	12
5b		-10.7	1	-36.9	-12.1	-22.5	-8.4	-32.4	20
6a		-5.4	0.5	-15.7	4.7	-12.6	1.9	-25.8	0.3
6b		-1.2	3.2	-12.2	5.6	-14	1.2	-17.1	8.2
7a		5.5	7.7	-24.4	7.7	-3.2	6.9	-3.9	11.5
7b		5.5	3	-23.4	-1.6	-23.6	1.7	-12.2	8.2
gemiddeld		50%	90%	0%	66%	0%	80%	10%	90%

We zien dat de vaardigheidsscore in 83% van de toetsafnames onder het landelijke gemiddelde ligt en dat de vaardigheidsgroei in 83% van de toetsafnames boven de landelijke vaardigheidsgroei ligt:

- Bij technisch lezen (DMT) is de vaardigheidsscore gemiddeld 1,9 punt lager, terwijl de vaardigheidsgroei gemiddeld 4,1 punt hoger ligt.
- Bij begrijpend lezen is de vaardigheidsscore gemiddeld 20,2 punt lager, terwijl de vaardigheidsgroei gemiddeld 2,4 punt hoger ligt.
- Bij rekenen is de vaardigheidsscore gemiddeld 12,2 punt lager, terwijl de vaardigheidsgroei gemiddeld 5,0 punt hoger ligt.
- Bij spelling is de vaardigheidsscore gemiddeld 13,9 punt lager, terwijl de vaardigheidsgroei gemiddeld 14,2 punt hoger ligt.
- Op het gebied van begrijpend lezen en rekenen is de vaardigheidsscore op alle afnames beneden het landelijk gemiddelde, bij spelling is dat het geval met uitzondering van groep 3B.
- Op het gebied van technisch lezen is de vaardigheidsgroei bij alle groepen met uitzondering van groep 5a boven het landelijk gemiddelde, bij spelling is dat ook het geval maar dan met uitzondering van groep 4b.

Vergelijk eindtoetsen 2018-2019 met middentoetsen 2019-2020

afname	DMT		BL		Rekenen		Spelling		
	M-toetsen	VS	VS-groei	VS	VS-groei	VS	VS-groei	VS	VS-groei
3a		-4,8		geen afname	geen afname	-43,5		-66,0	
3b		1,3		geen afname	geen afname	-32,0		-12,7	
4a		-8,2	-13	geen afname	geen afname	-28,6	-11,1	-6,1	23
4b		-4,5	-13,9	geen afname	geen afname	-7,6	-8,0	6,3	-8,5
5a		-18,5	-5,3	-29,7	0,4	-13,1	-2,2	-32,0	-5,9
5b		-2,2	-2,8	-15,5	5,4	-6,3	-1,9	-8,1	9,0
6a		-11,1	1,8	-16,1	-7,4	-13,4	-9,7	-20,6	-5,0
6b		-13,2	-2,9	30,4	1,9	-12,2	0,5	-30,9	19,2
7a		-1	7,6	-22,0	-2,1	0,1	12,1	9,5	35,5
7b		-1,9	3,6	-26,0	-7,4	-18,2	-5,2	-6,7	17,6
8a		-2,6	-7,9	-26,2	0,2	-24,7	-22,6	-27,7	-22,8
8b		1,8	-1,8	-14,8	11,5	-26,7	-3,1	-28,7	-16,5
gemiddeld		17,00%	30,00%	12,5%	62,5%	8,00%	20,00%	17,00%	50,00%

We zien dat de vaardigheidsscore in 86% van de toetsafnames onder het landelijke gemiddelde ligt en dat de vaardigheidsgroei in 39,5% van de toetsafnames boven de landelijke vaardigheidsgroei ligt:

- Bij technisch lezen (DMT) is de vaardigheidsscore gemiddeld 4,6 punt lager, de vaardigheidsgroei ligt gemiddeld 3,4 punt lager.

- Bij begrijpend lezen is de vaardigheidsscore gemiddeld 22,5 punt lager, terwijl de vaardigheidsgroei gemiddeld 2,5 punt hoger ligt.
- Bij rekenen is de vaardigheidsscore gemiddeld 14,7 punt lager, de vaardigheidsgroei ligt gemiddeld 5,1 punt lager.
- Bij spelling is de vaardigheidsscore gemiddeld 18,6 punt lager, terwijl de vaardigheidsgroei gemiddeld 4,6 punt hoger ligt.
- Op het gebied van begrijpend lezen en rekenen is de vaardigheidsscore onder het landelijk gemiddelde, met uitzondering van begrijpend lezen groep 6b en rekenen groep 7a.

Bovenstaande analyses worden in het volgende hoofdstuk geduid.

4. Opgave van de school

4.1. Rekenen

Er ligt een grote opgave op het gebied van rekenen. De analyse van de eindresultaten laat zien dat er een dalende trend is en dat de subdomeinen verhoudingen, meten en meetkunde zwakker zijn dan getallen en verbanden. Deze onderdelen bevatten meer context en dus taal. De aanname is dat rekentaal hierbij een grote rol speelt. Deze is voor een groot deel te verklaren uit de kenmerken van de leerlingenpopulatie en de kengetallen op het gebied van in- en uitstroom. Deels blijkt ook dat er verschillen zijn in de rekentaal die wordt gebruikt. De ontwikkelgroep rekenen zal een doorgaande lijn voor rekentaal opzetten.

In de midden- en bovenbouw ligt een enorme druk op het rekenonderwijs. De toename van instroom in deze bouwen leidt tot (soms) verdubbeling van het aantal leerlingen en een toename van de functioneringsverschillen binnen een jaargroep. Dit gegeven versterkt het geschetste probleem door de leerkrachten. Het co-teachingsprogramma, waarbij een extra leerkracht wordt ingezet om de niveauverschillen binnen een groep te verkleinen, wordt als ondersteunend ervaren. Ook het maatwerkprogramma, ondersteuning voor de neven-instromers in hun eerste jaar regulier, beoordelen de leerkrachten als effectief. Beide programma's worden deels bekostigd uit het schoolontwikkelbudget. Mogelijke uitbreiding van dit programma wordt op dit moment financieel onderzocht door het Nationaal Programma Rotterdam Zuid.

Deels ligt de verklaring van de resultaten in het aanbod, bleek uit het methode-onderzoek van de ontwikkelgroep rekenen en groepsbesprekingen met leerkrachten. Leerkrachten geven aan dat er veel doelen zijn en weinig tijd om de stappen van het hoofdfasenmodel goed te doorlopen voor de laagpresteerders en met name de zij- en neveninstromers. In de onderbouw bestaat daarom de noodzaak om keuzes te maken in het aanbod van CPS. Dit geldt ook voor het aanbod in de midden- en bovenbouw. De opbouw van de rekenmethode Wereld in getallen 4 is bovendien erg gefragmenteerd en in een les komen meerdere doelen aan bod. Hier zijn de leerlingen niet bij gebaat. In bestaande blokvoorbereidingen en/of werkoverleggen stemmen de leerkrachten van het leerjaar de essentiële leerdoelen af en bieden de leerdoelen meer gecentreerd aan. Deze werkwijze werkt goed en zal worden gecontinueerd. De afstemming tussen de leerjaren worden in de bouwoverleggen vastgesteld.

Uit het onderzoek van de ontwikkelgroep en in de plan van aanpak-gesprekken bleek ook dat automatiseren aandacht behoeft. Niet in alle groepen wordt structureel tijd ingeruimd voor het automatiseren en er zijn geen vaste afspraken over:

- wat er wordt geautomatiseerd?
- hoe het wordt onderhouden(wanneer/waarmee)?

De rekenmethode is verouderd. Het ontwikkelteam vraagt zich terecht af in hoeverre we tijd gaan investeren in het volledig herontwerpen van het aanbod aan de hand van de huidige methode. Er is daarom besloten is om twee parallelle processen te doorlopen: aanvullend aanbod ontwikkelen(rekentaal en automatiseerlijn), oriëntatie op

een nieuwe methode die beter past bij de onderwijsbehoeften van de leerlingen. De aanname is dat ook de nieuwe methode herontwerp zal behoeven. Dat wordt dan in 2022 opgepakt.

Conclusie: Er vindt een oriëntatie plaats op de rekenmethode die beter aansluit bij het referentiekader, de didactische modellen en de onderwijsbehoeften van de leerlingenpopulatie. Het opzetten van een doorgaande lijn voor rekentaal en het automatiseren worden als eerste ontwerpspeerpunten opgepakt in 2020-2021 en uitgewerkt in het werkplan van het ontwikkelteam rekenen.

4.2. Taalverzorging

Zowel de eind- als tussenresultaten liggen onder het landelijk gemiddelde. Op het gebied van de vaardigheidsgroei liggen de scores vaker boven het landelijk gemiddelde (zie analyse). Spelling van werkwoorden en niet-werkwoorden is een lastig onderdeel voor met name de neveninstromers. Dit zien we terug in de eindtoets en de middentoetsen van cito.

Opvallend is dat in groep 7 de resultaten van spelling gemiddeld hoger liggen qua vaardigheidsscore en -groei dan in groep 8. De verklaring hiervoor is de effectieve aanpak van de leerkrachten van groep 7 in het spellingonderwijs met de volgende elementen: woorden van de week, inzet van de methodesoftware waarbij de leerlingen groen moeten behalen, voordat ze verder mogen. Inzetten van spellingoefenen.nl. Veel herhaling met extra oefenboekjes en huiswerk.

Ook in de andere groepen worden de moeilijkste spellingscategorieën vaker herhaald dan het methodische aanbod. Dit wordt in het werkoverleg afgestemd.

Conclusie: De aanpak van de leerkrachten in groepen 7 sorteert effect en is in maart 2020 gedeeld met de leerkrachten van de groepen 8. Deze aanpak zal tijdens de plan van aanpak-gesprekken worden gemonitord.

Aanvullend programma n.a.v. coronatijd: www.spellingoefenen.nl wordt ook in de middenbouwgroepen als extra oefenwerk ingezet. De leerlingen die ook thuis oefenen, maken leerwinst. Er is bereidheid in de middenbouw om de geschonken chromebooks na schooltijd in te zetten voor leerlingen om extra te oefenen op de onderdelen waar ze moeite mee hebben.

4.3. Lezen

De eindresultaten voor lezen liggen voor zowel 1F als 2F ver boven de norm met uitzondering van het percentage 1F in 2019 (alle leerlingen). Analyse op subonderdelen van lezen laat zien dat woordenschat en techniek aandacht behoeven. De onderdelen opzoeken, begrip, interpreteren, evalueren en samenvatten worden opvallend goed gemaakt. In de tussenresultaten is te zien dat de vaardigheidsscore voor technisch lezen en begrijpend lezen onder het landelijk gemiddelde ligt. De vaardigheidsgroei ligt vaker boven de landelijke vaardigheidsgroei.

De doorgaande lijn voor begrijpend luisteren en lezen is ruim 5 jaar geleden vastgelegd en wordt jaarlijks bijgewerkt met de laatste inzichten. Deze aanpak is effectief en wordt vastgehouden.

Woordenschat blijft een struikelblok. Het aanbod moet worden versterkt door doelgerichte keuzes te maken. In de onderbouw wordt Logo 3000 ingezet. Hierbij ligt de behoefte om het aanbod van de woordenschatclusters (kwantitatief en kwalitatief) passend te maken voor de verschillende instroomgroepen: nieuwkomers en leerlingen die een laag instapniveau hebben. In groep 3 is de Kim-versie van Veilig leren lezen geïmplementeerd. Er moeten keuzes worden gemaakt in het woordenschataanbod, namelijk de woorden uit de methode, Logo 3000 of een combinatie hiervan. Nu worden twee clusters uit Logo 3000 en 1 cluster zelf gemaakt passend bij de lessen van Veilig leren lezen. Woordenschatlessen van de methode nemen echter veel tijd in beslag. Het woordenschataanbod zal moeten worden vastgesteld, waarbij er een selectie wordt gemaakt van clusters die goed aansluiten bij de methode en ondersteunend zijn aan de verwerkingsopdrachten.

In de groepen 4 t/m 8 worden de clusters van de taalmethode ingezet. Het is nog onbekend of deze clusters voldoen aan de kwalitatieve norm. De leerkrachten maken hierin eigen keuzes en er is binnen het leerjaar nog geen afstemming over het aanbod. Bovendien hebben nog niet alle leerkrachten de training van de woordenschatdidactiek gevolgd om de kwalitatieve norm en selectie van het aanbod goed te kunnen beoordelen.

Conclusie: Acht leerkrachten worden aangemeld voor de training 'Met woorden in de weer'. Drie nieuwe leerkrachten volgen eerst de interne training van de woordenschatcoördinator. Het essentiële woordenschataanbod per leerjaar wordt vastgesteld door het ontwikkelteam.

4.4. Taalonderwijs

Het onderzoek leverde ook het inzicht op dat de focus in het taalonderwijs vooral ligt op de schriftelijke taalvaardigheid. Mondelinge taalaspecten spelen in de groepen een marginale rol en worden soms overgeslagen. Het gevolg is dat het taalonderwijs gericht is op een eenzijdige invulling van het aspect taalbeheersing dat toetsbaar is. Beheersing van het Nederlands is essentieel om contacten te kunnen onderhouden, informatie op te nemen, na te denken, te reflecteren, gevoelens te uiten en deel te kunnen nemen aan de samenleving. Hierdoor kunnen de leerlingen hun wereldbeeld en zelfbeeld verder ontwikkelen. Uit de analyse van de leerlingenpopulatie en de omgevingsfactoren blijkt hoe essentieel deze aspecten zijn voor de leerlingen van De Kameleon.

Doelgericht taalonderwijs om de mondelinge taalvaardigheid van leerlingen te vergroten, is essentieel. Het is echter niet eerder op schoolniveau aangepakt. Er is geen doorgaande lijn op het gebied van de beheersingsdoelen, de aanpak en de monitoring van de ontwikkeling van de leerlingen. De directeur is gestart met een nulmeting op het gebied van effectief taalonderwijs om zicht te krijgen op de

leerkrachtvaardigheden. Deze is door corona tot stilstand gekomen en zal worden gecontinueerd.

Het ontwikkelteam is gestart met vergelijk van het referentiekader en de methode in groep 4 t/m 8. In de onderbouw behoeft het aanbod concretisering. Hierbij zijn voor de komende periode de volgende onderzoeksvragen geformuleerd:

- welke aanpassingen zijn er nodig voor een betekenisvol aanbod?
- hoe kunnen de doelen worden geïntegreerd in andere vakgebieden?
- hoe kan het aanbod van mondelinge taalvaardigheid in de schakelklassen geïntegreerd worden in de onderbouw?

Conclusie: De nulmeting van leerkrachtvaardigheden op het gebied van taalonderwijs zal worden gecontinueerd met als doel om bewustzijn te creëren bij de leerkrachten over hun rol in het taalonderwijs en inzichten te geven in effectief gedrag en essentiële vaardigheden. Het ontwerpen van een doorgaande lijn voor mondelinge taalvaardigheid.

5. Jaaractiviteitenplan

Als logisch gevolg van het schoolplan, de schoolomschrijving, het jaarverslag en de analyse eindigt dit jaarplan met een activiteitenplan waarin de diverse activiteiten staan benoemd. Deze activiteiten zorgen ervoor dat er systematisch en cyclisch wordt gewerkt aan de speerpunten voor de school.

Doel	Resultaat	Activiteiten/stappen	Trekker en betrokkenen	Tijdspad	Budget	Monitoring en borging
Leerresultaat op taal verhogen	1. 86 % van <u>alle</u> leerlingen voldoet aan het referentieniveau 1F voor taal	Het vaststellen en implementeren van essentiële woordenschat op basisniveau. Per leerjaar wordt het basisaanbod vastgesteld en dit voldoet aan kwalitatieve en kwantitatieve norm.	Onderzoek door OWT Uitvoering door OWG en groepsleerkrachten	sep.-dec. 2020		OWT maakt een werkplan met concrete doelen per periode waarin de stappen zijn opgenomen en deze is gekoppeld aan de bouwvergaderingen.
	2. >30 % voldoet aan het referentieniveau 2F voor taalverzorging (m.u.v. leerlingen die vallen onder de ontheffingsgronden)	Bewustzijn creëren van het belang van de mondelinge taalbeheersing van leerlingen en de rol van de leerkracht hierin.	directeur	Sep.- dec. 2020		Nulmeting van de leerkrachtvaardigheden van op het gebied van doelgericht taalonderwijs. De nulmeting wordt tijdens de studiedag gedeeld met het team en de koppeling wordt gemaakt met (onderzoeks)literatuur.

	3. 65% voldoet aan het referentieniveau 2F voor lezen (m.u.v. leerlingen die vallen onder de ontheffingsgronden)	Het concretiseren van de subdoelen voor mondelinge taalvaardigheid en het vaststellen van een doorgaande lijn. (Indien haalbaar, verder met implementatiefase)	Onderzoek door OWT Uitvoering door OWG en groepsleerkrachten	Jan. – juni 2021		OWT maakt een werkplan met concrete doelen per periode waarin de stappen zijn opgenomen en deze is gekoppeld aan de bouwvergaderingen.
Doel	Resultaat	Activiteiten/stappen	Trekker en betrokkenen	Tijdspad	Budget	Monitoring en borging
Leerresultaat op rekenen verhogen	85 % van <u>alle</u> leerlingen voldoet aan het referentieniveau 1F en 30% van de leerlingen voldoet aan het (m.u.v. leerlingen die vallen onder de ontheffingsgronden) referentieniveau 1S (ambitie schoolplanperiode: 36% op 1S)	Het vaststellen en implementeren van een gegarandeerd en uitvoerbaar programma dat de essentiële leerstof behelst conform de leerlijn i.p.v. de methodelijn.	Onderzoek door OWT Uitvoering door de OWG en groepsleerkrachten	Sep – maart 2020		Het OWT heeft onderzocht welke methode passend is bij het werken met de leerlijnen, organisatiemogelijkheden en de populatie binnen de school. Besluitvorming voor een eventuele methode is genomen. In de blokvoorbereidingen is vastgesteld welke leerstof essentieel is voor het aanbod.
		Het opzetten van een leerlijn automatiseren (zicht op het referentiekader).	Onderzoek door OWT Uitvoering door OWG en	Jan. – juni 2021		Het OWT onderzoekt of hiervoor een bestaande methodiek voor gebruikt moet worden, of binnen de school een eigen lijn moet worden opgezet of een combinatie van beiden.

			<i>groepsleerkrachten</i>			
		<i>Het opzetten van een doorgaande leerlijn voor rekentaal. (Indien haalbaar, verder met implementatiefase.)</i>	<i>Onderzoek door OWT</i> <i>Afstemming en vaststelling door ontwikkelgroep en groepsleerkrachten</i>	<i>Sep. 2020 – jan 2021</i>		<i>In de leerlijn zijn de volgende onderdelen opgenomen: - didactiek van de leerkrachten - selectie van het aanbod van woorden voor alle leerjaren - de methodiek van Woorden in de weer (clusters) is gebruikt om de rekentaal aan te bieden - aansluiting met de rekenmodellen is beschreven.</i>
		<i>Het onderzoeken en vaststellen van een doorgaande lijn betreffende de inzet van methodesoftware en aanvullende software op het gebied van rekenen, zowel op school als in de thuissituatie.</i>	<i>Onderzoek door OWT en ICT coördinator</i> <i>Uitvoering door OWG en groepsleerkrachten</i>	<i>Sep – dec 2020</i>	<i>-</i>	<i>De leerkrachten weten welke software op welke wijze ingezet kan worden en maken hier dagelijks gebruik van.</i>
<i>Doel</i>	<i>Resultaat</i>	<i>Activiteiten/stappen</i>	<i>Trekker en betrokkenen</i>	<i>Tijdspad</i>	<i>Budget</i>	<i>Monitoring en borging</i>
<i>Vergroten van de executieve functies</i>	<i>Leerlingen hebben kennis en vaardigheden</i>	<i>De beheersingsdoelen op het gebied van werkhouding en</i>	<i>OWG onder leiding van OWT</i>	<i>Okt 2020 – mei 2021</i>	<i>-</i>	<i>De wijze van uitvoering en monitoring is vastgelegd in een</i>

	<i>ontwikkeld die nodig zijn voor het vervolgonderwijs en om mee te kunnen doen in de klas en maatschappij.</i>	<i>zelfstandigheid zijn vastgesteld voor groep 1 t/m 8.</i>				<i>doorgaande lijn. (implementatiefase 21-22)</i>
<i>Verhogen van de veiligheidsbeleving van leerlingen</i>	<i>85% van de leerlingen voelt zich veilig op of rond school.</i>	<i>De uitvoering van de kanjertrainingslessen wordt gemonitord met speciale aandacht voor lessen in de midden- en bovenbouw die pesten behandelen.</i>	<i>Kanjer coördinatoren</i>	<i>Conform jaarplanning</i>	-	<i>De leerkrachten worden geobserveerd aan de hand van de ontwikkelingsschalen. De ontwikkelingsafspraken worden vastgelegd in de desbetreffende gespreksformulieren.</i>
		<i>Het pestprotocol wordt tijdens de eerste studiedag herhaald.</i>	<i>Gedragsspecialist</i>	<i>27 augustus</i>	-	<i>Per groep ligt het percentage leerlingen dat gepest wordt op of onder 5%(Kanvas).</i>
		<i>Pleinwacht wordt ingevoerd om het onveilige gevoel voor en na schooltijd op en rond het schoolplein te voorkomen en verkleinen.</i>	<i>Bouwcoördinatoren en de medewerkers</i>	<i>27 augustus</i>	-	<i>Het percentage leerlingen dat zich veilig voelt op het schoolplein ligt boven 85%.</i>
		<i>Aanbod Kanjertraining voor de pauzesportbegeleiders.</i>	<i>Kanjercoördinator</i>	<i>september 2020</i>		<i>>80% van de pauzesportbegeleiders en vrijwilligers zijn gecertificeerd.</i>

		<i>De leerlingenraad voert een campagne tegen pesten en taalgebruik. De week tegen pesten wordt ingevoerd in de midden-, boven- en schakelbouw.</i>	<i>Kanjercoördinator/ gedragsspecialist, de leerlingenraad en de leerkrachten</i>	<i>Week tegen pesten – 21 t/m 25 september</i>		<i>De scores van de leerlingtevredenheidsspeiling liggen op het gebied van pesten en taalgebruik op het niveau van de externe benchmark.</i>
		<i>De leerkrachten en kanjercoördinatoren zetten n.a.v. de klassenzorgscores en sociale veiligheid van Kanvas interventies in op klas- en schoolniveau.</i>	<i>Kanjercoördinator en leerkrachten</i>	<i>November 2020 en maart 2021</i>		<i>Kanvas: De klassenzorgscore ligt onder 25%. De score voor het onderdeel 'leerkracht treedt op' valt in de normgroep.</i>
<i>Verhogen van de veiligheidsbeleving van het personeel</i>	<i>De medewerkers voelen zich veilig op school en minder belast door ongewenst gedrag van ouders.</i>	<i>Het team wordt getraind in 'omgaan met agressie'. (Indien mogelijk i.v.m. corona)</i>	<i>Directeur</i>	<i>Studiedag 20/21 (wordt uitgezocht door HR)</i>		<i>De veiligheidsscore in de personeeltevredenheidsspeiling ligt hoger dan 3.6. Quickscan welzijn personeel in Arbomeester: 90% van de medewerkers voelen zich niet belast door ongewenst gedrag van ouders.</i>

